

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 12-11-2019
Αριθμ. Πρωτ.: 556/242201
Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από χαλαζόπτωση σε διάφορες καλλιέργειες της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 896/25-9-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Λαμπρούλης** και **Δ. Μανωλάκου**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν από τη χαλαζόπτωση που σημειώθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου του 2019 κυρίως σε βαμβακοκαλλιέργειες, αλλά και σε καλλιέργειες κηπευτικών και καπνών, καθώς και σε ελαιοκαλλιέργειες στην ευρύτερη περιοχή των δήμων Φαρκαδόνας, Τρικκαίων και Μετεώρων της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Τρικάλων, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τους γεωτεχνικούς του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις. Η ζημιωθείσα έκταση είναι περίπου 7.000 στρέμματα. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων έχει ξεκινήσει πριν από τη λήξη της 15ήμερης υποβολής δηλώσεων και είναι σε εξέλιξη. Κατόπιν, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και στη συνέχεια θα καταβληθούν οι αποζημιώσεις στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Σχετικά με τις εκτιμήσεις, επισημαίνεται ότι αυτές διενεργούνται σύμφωνα με τους Κανόνες της Γεωπονικής Επιστήμης και του Κανονισμού Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. Στους εκτιμητές δίνονται οδηγίες να είναι αντικειμενικοί και δίκαιοι και τα πορίσματα που διατυπώνουν, να εκφράζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια την απώλεια εισοδήματος των παραγωγών. Στο ποσοστό της ζημιάς περιλαμβάνεται εκτός από την απώλεια της παραγωγής (ποσοτική ζημιά) και η ζημιά που προέρχεται από την ποιοτική υποβάθμισή της, η οποία δημιουργείται από την επίδραση των καλυπτόμενων ασφαλιστικά ζημιογόνων αιτιών, εξαιτίας των οποίων προκαλείται μείωση του αντικειμενικώς προσδοκώμενου εισοδήματος του παραγωγού. Επίσης, σημειώνεται ότι, πέραν της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων, στόχος του ΕΛ.Γ.Α. είναι και η ταχύτητα διενέργειάς τους, σε επίκαιρο για κάθε καλλιέργεια χρόνο, από έμπειρο γεωτεχνικό προσωπικό, καθώς και η ελαχιστοποίηση των λαθών, η διόρθωση των οποίων προβλέπεται με τη διαδικασία της επανεκτίμησης.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, ο ΕΛ.Γ.Α., για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων, έχει προβεί στη στελέχωση των Υποκαταστημάτων του, συμπεριλαμβανομένου και του Υποκαταστήματος Λάρισας, με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό έως οκτάμηνης απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δηλαδή μέσω ΑΣΕΠ.

Εκ των ανωτέρω γίνεται φανερό ότι, δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας εκ μέρους των παραγωγών, καθώς στη διατύπωση του πορίσματος και κατά συνέπεια και στο ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της τελικής ζημιάς.

Αναφορικά με την καταβολή των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια, διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός στη συνέχεια προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου κάθε έτους.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφηση τους και η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγούς ανά την Επικράτεια, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Γενικά η καταβολή των αποζημιώσεων, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΛ.Γ.Α., ξεκινά κάθε χρόνο μετά τα μέσα του Φθινοπώρου του ίδιου έτους ζημιάς και ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των επόμενων μηνών του νέου έτους.

Σχετικά με τη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160), καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους, καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς. Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Όσον αφορά στη χαλαζική προστασία με εναέρια μέσα, επισημαίνεται ότι το Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας (ΕΠΧΠ) με Εναέρια Μέσα έχει φορέα εφαρμογής τον ΕΛ.Γ.Α. και εφαρμόζεται στην Κεντρική Μακεδονία, σε τμήματα των Π.Ε. Πέλλας, Ημαθίας, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης και Πιερίας και στην Κεντρική Ελλάδα, σε τμήματα των Π.Ε. Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Φθιώτιδας σε 5.200.000 στρέμματα.

Στην Π.Ε. Τρικάλων το σύστημα αντικαλαζικής προστασίας ανταποκρίθηκε στην προστασία των καλλιεργειών από τη χαλαζόπτωση που σημειώθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου του 2019 με μία πιητική επιχείρηση, σύμφωνα με τα στοιχεία του Κέντρου Μετεωρολογικών Εφαρμογών (ΚΕΜΕ). Η δε διασπορά του υλικού στο χαλαζοφόρο νέφος για την καταπολέμηση του χαλαζιού ήταν επιτυχής. Πρέπει να τονιστεί ότι η επιτυχία του μέτρου προστασίας με εναέρια μέσα εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Ο πιο σημαντικός εξ αυτών είναι το διάστημα το οποίο διανύει ο χαλαζόκοκκος μέχρι να πέσει στο έδαφος. Όσο μεγαλύτερο είναι το διάστημα τόσο επιτυχεστέρα αποβαίνει η προστασία των καλλιεργειών.

Αναλυτικότερα αναφέρεται ότι, όταν ξεσπάσει καταιγίδα με χαλάζι, το αεροσκάφος βρίσκεται ήδη στον ουρανό και κοντά στην περιοχή που «δονείται». Στη συνέχεια, προσεγγίζει την περιοχή που τροφοδοτεί την καταιγίδα και σε κατάλληλο ύψος αφήνει υλικό σποράς στο νέφος, αυξάνοντας ουσιαστικά τον αριθμό των χαλαζοκόκκων και μειώνοντας ταυτόχρονα το μέγεθός τους. Έτσι, οι χαλαζοκόκκοι,

όντας μικρότερου μεγέθους, μέχρι να πέσουν στο έδαφος λιώνουν ή είναι τόσο μικροί που δεν δημιουργούν μεγάλα προβλήματα στις καλλιέργειες και σε μεγάλη έκταση ως επί το πλείστον. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα χαλαζοφόρα νέφη βρίσκονται σε χαμηλό ύψος, με αποτέλεσμα να μην προλαβαίνουν οι χαλαζόκοκκοι είτε να λιώσουν είτε να γίνουν πιο μικροί, με συνεπακόλουθο να δημιουργούνται ζημιές στις καλλιέργειες. Στην περίπτωση αυτή, λόγω της ιδιομορφίας του χαλαζοφόρου νέφους δεν μπορεί να υπάρξει βελτιωτικός τρόπος αντιμετώπισής του. Ωστόσο, το μέτρο σε γενικές γραμμές αποδίδει μειώνοντας τις ζημιές, καθώς και την ένταση και την έκταση του φαινομένου.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. μέσω του υπομέτρου 5.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, το οποίο αφορά συστήματα ενεργητικής προστασίας, δίνει τη δυνατότητα προστασίας των καλλιεργειών από τον παγετό, το χαλάζι και τη βροχή μέσω της παροχής δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυσης) για την υλοποίηση επενδύσεων ενεργητικής προστασίας. Με αυτόν τον τρόπο, δύνανται οι αγρότες να διατηρήσουν τα επίπεδα ποιότητας και εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους και συνεπώς τη θέση τους στην αγορά.

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. ενισχύει το αντικαλαζικό δίκτυ και την αντιβροχική μεμβράνη σε ποσοστό 80%. Μάλιστα, στην πρώτη πρόσκληση, για την οποία υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον εκ μέρους των παραγωγών, υποβλήθηκαν φάκελοι με ύψος ενίσχυσης περίπου 8.5 εκατ. ευρώ, ενώ αναμένεται και δεύτερη πρόσκληση για ένταξη των παραγωγών στο υπομέτρο 5.1.

Όσον αφορά στο θέμα της αλλαγής των Κανονισμών του ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι πρόθεση της νέας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η αναβάθμιση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται επιτυχώς στην κλιματική αλλαγή που συντελείται και να προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών. Για τον σκοπό αυτόν, πρόκειται να ξεκινήσουν σύντομα οι απαραίτητες διεργασίες, όπως η αναλογιστική μελέτη, βάσει των οποίων θα διαμορφωθούν οι συγκεκριμένες αλλαγές με τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων και με διαβούλευση. Οι εν λόγω αλλαγές, μετά την ολοκλήρωσή τους σε κανονιστικό επίπεδο, θα τεθούν άμεσα σε ισχύ, δημιουργώντας το νέο γεωργοασφαλιστικό πλαίσιο της χώρας.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση και το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπ. Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
– Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Γ. Λαμπρούλη
3. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου